

Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
Eksportkreditt Norge AS

Deres ref

Vår ref

Dato

19/7074-

2. september 2020

Tillegg til tildelingsbrev og oppdragsbrev for 2020

Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) vil med dette orientere om at regjeringen vil slå sammen Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) og Eksportkreditt Norge AS (Eksportkreditt Norge) til én ny etat med virkning fra senest 1. juli 2021. Tilbudet og ordningene til næringslivet vil videreføres som i dag. Formålet med sammenslåingen vil være å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Opprettelsen av etaten forutsetter Stortingets budsjettvedtak.

Innledning

I dette brevet meddeler NFD nærmere informasjon om sammenslåingsprosessen, samt departementets forventninger til GIEK og Eksportkreditt Norge inn i prosessen. Regjeringens beslutning er en oppfølging av områdegjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet hvor det anbefales at Eksportkreditt Norge og GIEK slås sammen til én ny eksportfinansieringsaktør, som skal forvalte det samlede finansieringstilbudet GIEK og Eksportkreditt Norge forvalter i dag. I områdegjennomgangen vurderes det at en sammenslåing vil gi økt kvalitet, økt effektivitet og gjøre det mer oversiktlig for brukerne. I høringsinnspillene har næringslivet gitt tilbakemelding om at de er positive til en sammenslåing, så lenge finansieringstilbudet videreføres som i dag.

En ny virksomhet – hovedelementer

Den nye virksomheten vil bli organisert som etat med styre. Sammenslåingen vil gjennomføres i henhold til reglene for virksomhetsoverdragelse. Den nye virksomheten skal være operativ og i drift fra senest 1. juli 2021. Da skal alle ansatte og all aktivitet være overført. Virksomheten skal, slik både GIEK og Eksportkreditt Norge gjør i dag, ta beslutning i enkeltsaker.

Ordningene og tilbudet som i dag forvaltes av GIEK og Eksportkreditt Norge videreføres i den nye virksomheten. Dette inkluderer at ordningene finansieres av staten, står på statens balanse og at staten er ansvarlig for alle forpliktelser som pådras under ordningene. Det presiseres at også tilbudet av eksportlån videreføres som i dag, inkludert tilbudet av markedslån med flytende rente. EFTAs overvåkingsorgan ESA har bekreftet at endring av forvalter av eksportkredittordningen ikke endrer deres vurdering av at tilbudet av markedslån ikke inneholder statsstøtte, se vedlagte brev fra ESA.

All aktivitet tilknyttet de ulike ordningene, inkludert søknader, tilsagn (tilbud), utestående portefølje og fordringer tilknyttet virksomhetene vil følge med i sammenslåingen.

Formålet med sammenslåingen

Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem.

GIEK og Eksportkreditt Norge finansierer ofte de samme eksportkontraktene, og kundene må forholde seg til begge aktørene. Hovedargumentet for en sammenslåing er at det blir enklere for næringslivet å forholde seg til én virksomhet. Dette gjelder særlig de deler av næringslivet som tradisjonelt har brukt ordningene lite, men også de som er godt kjent med ordningene. Å samle ordningene i én aktør vil også kunne gi en mer robust og fleksibel organisasjon, som kan bidra med sine styrker med et bredere sett av virkemidler. Ordningene skal fortsette å være et supplement til kommersiell finansiering. Separat tilbud av lån og garantier legger til rette for samfinansiering med andre aktører.

Det forventes at sammenslåingen vil gi gevinster gjennom at eksportfinansieringssystemet blir mer effektivt, herunder at samlede administrasjonskostnader går ned.

Virksomhetsoverdragelse og de ansattes rettigheter

Sammenslåingen vil skje i form av en virksomhetsoverdragelse. Det innebærer at alle ansatte har rett til automatisk overføring til den nye virksomheten. Ansatte i den nye virksomheten vil være statsansatte. De ansatte vil ha rett og plikt til medlemskap i Statens pensjonskasse og offentlig AFP.

Interimsstyre

NFD har opprettet et interimsstyre som har i oppdrag å lede sammenslåingsprosessen, slik at den nye virksomheten er operativ fra senest 1. juli 2021. Interimsstyret skal blant annet påse at ansattes rettigheter ivaretas i samsvar med arbeidsmiljøloven, statsansatteloven og Hovedavtalen i staten, at nødvendige lokaler, utstyr og systemer er på plass, samt at nødvendige virksomhetsinterne instruksjoner, fullmakter og rutiner er klare.

Vedlagt følger interimsstyrets mandat til orientering. Interimsstyret skal holde god dialog og samarbeide med styrene og ansatte i Eksportkreditt Norge og GIEK, og kan, etter dialog med styrene i GIEK og Eksportkreditt Norge, trekke på ressurser i virksomhetene.

Departementet har utnevnt følgende personer til å sitte i interimsstyret: Morten Støver (styreleder), Siri Hatlen, Else Bugge Fougner, John G. Bernander og Karin Bing Orgland.

Departementet ønsker i tillegg å ha med en ansattrepresentant fra hver av de to eksisterende organisasjonene i interimsstyret. Departementet ber med dette om at ledelsene i GIEK og Eksportkreditt Norge sørger for at de ansatte blir forelagt denne muligheten og legger til rette og gir tilbakemelding til departementet om hvem de ansatte eventuelt velger som sin representant.

Lokalisering

Regjeringen har besluttet at den nye virksomheten skal lokaliseres i Oslo. På sikt er det et mål at den nye virksomheten skal være lokalisert ett sted. Det er imidlertid ikke et krav om at GIEK og Eksportkreditt Norge skal være samlokalisert fra oppstartstidspunktet. Interimsstyret skal undersøke muligheten for å samlokalisere de to virksomhetene, herunder muligheten for lokalisering i Groruddalen eller andre steder i Oslo hvor slik aktivitet kan være positiv for byutviklingen.

Forventninger til Eksportkreditt Norge og GIEK

Sammenslåingsprosessen vil gjennomføres i tett samarbeid med styrene og ansatte i Eksportkreditt Norge og GIEK, departementet og interimsstyret.

Tilbudet til næringslivet skal videreføres også i omstillingsfasen. GIEK og Eksportkreditt Norge forventes å videreføre normal drift i sine respektive organisasjoner helt fram til sammenslåingstidspunktet. Virksomhetene vil også måtte avgi regnskap og årsrapport for dagens virksomheter for 2020 og 2021, i tråd med tildelingsbrev og oppdragsbrev for 2020 og 2021. GIEK og Eksportkreditt Norge forventes å bidra til at all virksomhet i eksisterende organisasjoner overføres til den nye virksomheten fra senest 1. juli 2021.

GIEK og Eksportkreditt Norge forventes å legge til rette for at sammenslåingen gjennomføres så effektivt som mulig og i tråd med formålet om å gjøre tilbudet enklere for næringslivet og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Virksomhetene forventes å være restriktive med nyansettelser i 2020 og 2021 og bes om å gjennomgå sine planer for 2020 og 2021 og vurdere om noe bør utgå eller utsettes som følge av sammenslåingen.

Videre forventes virksomhetene å bistå interimsstyret i forberedelsene til en sammenslåing, slik at normal drift kan starte opp i ny virksomhet fra sammenslåingstidspunktet. Interimsstyret har blant annet ansvaret for å etablere den nye etatens virksomhetsinterne styrende dokumenter, instruksverk og rutiner. Interimsstyret har også ansvar for å sikre at det er klart hvilke beslutningsstrukturer og fullmakter som gjelder internt i virksomheten fra oppstart og at systemer og prosesser er forsvarlige og i tråd med føringer i staten. Interimsstyret har videre ansvar for å sikre at de ansatte har tilgang til lokaler, utstyr og systemer som er nødvendig for å utføre arbeidsoppgavene.

Interimsstyret skal også levere informasjon om anslag på omstillingskostnader i 2021 og mulige innsparinger som allerede er kjente, som kansellerte prosjekter og avtaler. GIEK og

Eksportkreditt Norge forventes å bistå i dette arbeidet. Frister og bestilte leveranser i henholdsvis tildelingsbrev og oppdragsbrev for 2020 videreføres. Vi ber om at virksomhetene tar kontakt med departementet dersom dere ser utfordringer med dette.

NFD vil utarbeide nye overordnede styringsdokumenter for den sammenslåtte virksomheten, som hovedinstruks, regelverk for lån- og garantiordninger, tildelingsbrev, inkludert en ny målstruktur. Dette vil bli gjort i samarbeid med interimsstyret. GIEK og Eksportkreditt Norge må påregne å bistå også i dette arbeidet.

Kostnader i forbindelse med sammenslåingsprosessen

Det vil påløpe ulike kostnader i 2020 knyttet til sammenslåingsprosessen, som honorar til interimsstyret, ev. ekstern bistand og andre kostnader knyttet til interimsstyrets virksomhet, samt ev. kostnader i GIEK og Eksportkreditt Norge knyttet til sammenslåingen.

Interimsstyret kan bruke inntil 10 mill. kroner for å dekke kostnader i sammenslåingsprosessen. Kostnader som påløper under interimsstyret skal dekkes av Eksportkreditt Norge. Selskapet kan om nødvendig trekke på annen egenkapital.

GIEK og Eksportkreditt Norge skal i tillegg dekke egne kostnader knyttet til sammenslåingen innenfor virksomhetenes gjeldende budsjetttrammer. NFD forventer at virksomhetene vurderer om det er planlagt arbeid i 2020 og 2021 som bør utsettes som følge av sammenslåing for å frigjøre kapasitet og midler til sammenslåing.

Kontakt i sammenslåingsprosessen

Departementet understreker behovet for tett dialog mellom de berørte partene i sammenslåingsprosessen, herunder dersom det skulle oppstå utfordringer underveis.

Med hilsen

Erling Rimestad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Julie Rønning
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen